

سرشناسه: دوانی، علی، ۱۳۰۸ - ۱۳۸۵.
عنوان و نام پدیدآور: بانوی بانوان جهان / علی دوانی.
مشخصات نشر: تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، شرکت چاپ و نشر
بین الملل، ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهری: ۲۴۰ ص.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۰۴-۸۹۸-۳

موضوع: فاطمه زهرا علیها السلام، ۸ قبل از هجرت - ۱۱ ق.

موضوع: Fatimah Zahra, The Saint

موضوع: فاطمه زهرا علیها السلام، شعر - مجموعه‌ها

موضوع: Fatimah Zahra, The Saint _ Poetry_ Collections

رده‌بندی کنگره: BPTV/۲

رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۹۷۳

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۸۹۰۵۱۷۸

بانوی بانوان جهان

۱-۱۳۵۱-۲
۱،۴۰۰،۰۰۰ ریال

عنوان: بانوی بانوان جهان

تالیف: علی دوانی

مطابق فهرست: چهارم سپهری

طراح جلد: زینب رحیمی (دوانی)

نویسندگان: چاپ: چهارم * پانزدهمین

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۰۴-۸۹۸-۳

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: نوین

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

دفتر مرکزی: تهران، میدان استقلال، سعدی جنوبی، پلاک ۲، طبقه ی سوم

تلفن: ۰۲۱-۳۳۹۲۲۹۵۹ • شماره: ۳۳۱۱۸۶۰۲

فروشگاه مرکزی: میدان فلسطین، ضلع شمال شرق، پلاک ۴ و ۵

تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۲۱۹۸۰ • شماره: ۸۸۹۰۳۸۴۳

www.intlpub.ir • Email: intlpub@intlpub.ir

• همه حقوق محفوظ است.

مقدمه چاپ سوم	۱۱
مقدمه چاپ دوم	۱۳
مقدمه چاپ اول	۱۷

فصل اول: از ولادت تا هجرت ۲۱

دورنمای وجود زن در زمان جاهلیت	۲۳
حضرت خدیجه کبری مادر حضرت زهرا <small>علیها السلام</small>	۲۴
ولادت حضرت فاطمه زهرا <small>علیها السلام</small>	۳۰
نام و القاب دختر پیغمبر <small>صلی الله علیه و آله</small>	۳۵
«فاطمه» نام مبارک آن حضرت	۳۵
حدیثی جالب به نقل از فواطم خاندان نبوت	۳۷
ام ایها	۳۸
«زهرا» مشهورترین لقب آن حضرت	۳۹
«سیده النساء» بانوی بانوان جهان و بانوی بهشتی	۳۹
نام‌گذاری‌های دیگر آن حضرت	۴۴
غمخوار و مددکار پدر در مکه معظمه	۴۵

فصل دوم: ازدواج حضرت فاطمه علیها السلام ۴۷

- ۴۹ ❖ پیوند دو دریای نور در مدینه منوره
- ۵۱ ❖ بهترین ازدواج
- ۶۰ ❖ زوج بی نظیر
- ۶۳ ❖ ادب و اخلاق همسر داری

فصل سوم؛ برخی از فضائل بی کران فاطمه علیها السلام ۶۷

- ۶۹ ❖ دختر جوان پیغمبر خاتم صلوات الله علیه سرآمد بانوان عالم
- ۷۵ ❖ دختر پیغمبر صلوات الله علیه و عبادت
- ۷۷ ❖ تسبیح حضرت زهرا علیها السلام
- ۷۸ ❖ صحیف حضرت فاطمه علیها السلام
- ۷۹ ❖ بی باک
- ۸۰ ❖ حضرت فاطمه علیها السلام در پیشه جبهه و جهاد
- ۸۲ ❖ مقام والای حضرت زهرا علیها السلام
- ۸۶ ❖ فضائل از بانوی نمونه اسلام

فصل چهارم: رحلت پیغمبر صلوات الله علیه و غصب حقوق اهل بیت آن حضرت ۹۱

- ۹۳ ❖ سقیفه بنی ساعده
- ۹۶ ❖ دیدگاه عبدالفتاح عبدالقصد درباره واقعه سقیفه
- ۹۷ ❖ غصب فدک
- ۹۷ ❖ «فدک» بخش خداوند به حضرت فاطمه علیها السلام
- ۱۰۰ ❖ مصادره فدک و رد ادعای اهل بیت علیهم السلام
- ۱۰۵ ❖ دلیل ابوبکر بر غصب فدک
- ۱۰۷ ❖ فدک در یک جمع بندی

- ❖ مكافات عمل! ۱۰۹
- ❖ فدك و خلفای بعدی ۱۱۲
- ❖ دفاع حضرت فاطمه علیها السلام از حرم ولایت ۱۱۵
- ❖ خطابه آتشین دختر رسول خدا و بی آمدن ۱۱۶
- ❖ خشم و آزار فاطمه علیها السلام ۱۲۴
- ❖ خشم و آزار پیغمبر و خدا است! ۱۲۴

فصل پنجم: از حمله به خانه حضرت زهرا علیها السلام تا شهادت آن حضرت ۱۲۹

- ❖ حمله به خانه فاطمه علیها السلام و تهدید به آتش کشیدن آن ۱۳۱
- ❖ آیا در خانه حضرت زهرا علیها السلام را آتش زدند؟ ۱۳۶
- ❖ دختر پیغمبر علیها السلام در بستر بیماری ۱۴۳
- ❖ عیادت بانوی بقیع از آن حضرت ۱۴۳
- ❖ خطابه حضرت فاطمه علیها السلام در روزی از مردم مدینه ۱۴۴
- ❖ تحقیقی درباره این خطابه ۱۴۶
- ❖ عیادت ابوبکر و عمر از آن حضرت ۱۴۷
- ❖ ادامه بیماری حضرت فاطمه علیها السلام ۱۴۹
- ❖ درباره گریه های حضرت زهرا علیها السلام ۱۵۳
- ❖ بیت الأحران ۱۵۶
- ❖ پایان زندگانی حضرت زهرا علیها السلام ۱۵۸
- ❖ شهادت دختر پیغمبر علیها السلام ۱۶۱
- ❖ مدفن حضرت فاطمه علیها السلام زهرا ۱۷۲
- ❖ خطاب علی علیه السلام به پیغمبر صلی الله علیه و آله هنگام دفن حضرت زهرا علیها السلام ۱۷۶
- ❖ اشعار امیرالمؤمنین علیه السلام در رثای بانوی بانوان جهان علیها السلام ۱۷۸

فصل ششم؛ مدایح و مراثی حضرت زهرا علیها السلام از حکما، فقها، و عرفای نامی ۱۸۱

- ۱۸۵.....: ✦ ناصر خسرو قبادیانی
- ۱۸۶.....: ✦ ملا عبدالرزاق فیاض لاهیجی
- ۱۹۰.....: ✦ حکیم صفا اصفهانی
- ۱۹۱.....: ✦ میرزا محمود حکیم قمی متخلص به «رضوان»
- ۱۹۳.....: ✦ آیتی بیرجندی
- ۱۹۵.....: ✦ آیت الله حاج شیخ محمدحسین غروی اصفهانی
- ۲۰۱.....: ✦ حاج شیخ محمد نهاوندی
- ۲۰۲.....: ✦ علامه سمنانی
- ۲۰۴.....: ✦ الهی قمشاهی
- ۲۰۶.....: ✦ امام خمینی
- ۲۰۸.....: ✦ آیت الله حاج آقا علی صافی گلپایگانی
- ۲۱۷.....: ✦ آیت الله حاج آقا محمد علی صافی گلپایگانی
- ۲۲۰.....: ✦ آیت الله وحیدی خراسانی
- ۲۲۰.....: ✦ سروده مؤلف

۲۲۳.....: منابع و مآخذ

۲۲۷.....: نمایه

۲۳۷.....: نمایه کتابها

کتاب حاضر چاپ جدید اثر خدمتگزار صدیق ساحت قدسی اهل بیت عصمت و طهارت، استاد علامه علی دوانی مجدرباره شخصیت و مقام والا و بی نظیر سرور بانوان دو عالم، حضرت فاطمه زهرا علیها السلام است که با اصلاحات و چینش متفاوت مطالب آن برای سومین بار منتشر می شود.

مؤلف فقید در طول بیش از شش دهه خدمت به مذهب حقّه شیعه امامیه و پیشوایان و اولیای راستین دین مبین اسلام در مقام بیان و قلم، آثار فراوانی از خود به یادگار گذاشت که از آن جمله، نگارش بیش از (۸۰) عنوان کتاب مشتمل بر (۱۱۰) جلد تألیف، تصحیح، ترجمه و ترجمه بوده است. در این میان علاقه وافر استاد به این اثر خود که برضای الهی برخاسته از خلوص و ارادت و حبّ بی ریا و ایمان قلبی و یقینی به وجود معجزان بانوان جهان بود، نسبت به سایر آثار ایشان برای خویشان و نزدیکان و آنان که با استاد تماس بودند، کاملاً مشهود بود. استاد دوانی همان گونه که در مقدمه این کتاب آورده است، بسیاری از مطالب آن را همراه با اشک و تأثر بر مظلومیت آن بانوی یگانه جهان آفرین نگاهشته اند و لذا آنچه از دل برآید؛ لاجرم بردل نشیند.

اینک، پس از پانزده سال که از چاپ دوم این کتاب و نیز از ارتحال و فقدان جبران ناپذیر آن ناشر و مبلغ راستین معارف اهل بیت طیبین و طاهرین علیهم السلام می گذرد، چاپ جدید کتاب، تقدیم علاقه مندان ساحت مقدس آن ذات پاک می شود؛ و از روح مطهر نویسنده گران قدر، استاد و پدر بزرگوارم بابت قصور این حقیر در نشر آثار ایشان به ویژه اثر حاضر حلالیت می طلبم.

چاپ نخست کتاب، مقاله مؤلف معزز برای کنگره بین المللی حضرت زهرا علیها السلام «الگوی زنان» در سال ۱۳۷۶ شمسی و در آخرین فرصت ممکن برای

ارسال مقاله نگاشته شده بود، و نیز بازنگری ایشان برای چاپ دوم آن، در ماه‌های آخر عمر و به هنگام ضعف جسمانی و بنابر تعجیل صورت گرفت. بنا بر این فرصت لازم و کافی برای بازبینی و رفع اشکالات و تکمیل منابع و مآخذ برای استاد فراهم نشد، لذا نویسنده این سطور به این مهم پرداخته و کتاب حاضر با تفاوت‌هایی برای سومین بار منتشر می‌شود.

حقیر ضمن برطرف کردن اشکالات محدود ویرایشی و پالایش کتاب از غلط‌های تایپی، تا آنجا که ممکن بود، تلاش کرده‌ام که سبک نگارش استاد محفوظ بماند و مطالب متنوع اثر در قالب فصل‌بندی جدیدی تنظیم شود. امید آنکه این اثر به عنوان خدمتی هرچند ناچیز مورد قبول ساحت مقدس و ملکوتی بانوی بانوان جهان، حضرت فاطمه زهرا علیها السلام قرار گیرد.

لا اله الا الله ذکر است بازنگری کتاب حاضر با نظارت عالیّه فرزند ارشد مؤلف معزز، برادر عزیز و استاد بزرگوار بنجاناب جناب آقای محمد رجیبی دوانی (روحی فداه) به انجام رسید. از همسر با محبت خود، خانم مریم سادات تهامی، و فرزندان عزیزم محمد و علی رجیبی (دوانی) که در بازبینی و تدوین این کتاب، همکاری و نقش آفرینی داشتند و نیز خواهرزاده فاضل علی‌محمد آقای دکتر سید مهدی وزیری یزدی که در مستندسازی برخی مطالب و تهیه منابع زحمت زیادی کشیدند، صمیمانه تشکر و سپاس‌گزاری می‌کنم و امیدوارم توجه و عنایت و شفاعت جدّه عظیم الشان‌شان شامل حالشان شود.

از مدیریت کوشا و بانگیزه مؤسسه چاپ و نشر بین‌الملل جناب آقای دکتر اسماعیل سلطانی که با اشتیاق از چاپ این اثر به منظور خدمت و عرض ارادت به ساحت مقدس حضرت فاطمه زهرا علیها السلام استقبال نمودند، کمال تشکر و قدردانی دارم.

والسلام علی من اتبع الهدی * محمد حسین رجیبی دوانی

سوم بهمن ۱۴۰۰ مطابق با ۲۰ جمادی الثانی ۱۴۴۳ * سالروز ولادت فاطمه زهرا علیها السلام

درباره زندگانی کوتاه و اندوه‌بار حضرت فاطمه زهرا بانوی بانوان جهان علیها السلام، از همان سده‌های نخستین هجری مورخان خاصه و عامه دست به قلم بردند؛ به مناسبت‌ها از آن حضرت که دختر یگانه پیغمبر بود، و رسول خدا او را «سیده النساء» نامیده بود، و از همان خردسالی هم آثار شایسته‌ی ولایت و عظمت و نجابت و اصالت وی مورد توجه اهل مکه و مدینه بود، در کتاب‌ها و خطبه‌ها و بی‌شمار روایات از زبان رسول خدا و آنچه خود می‌دیدند و می‌شنیدند و می‌دانستند، سخن‌ها گفتند؛ و حتی کتاب‌های مستقل درباره شخصیت بی‌نظیر آن حضرت به عنوان دختر و زن نمونه ارائه شدند که امروز مادر فهرست‌های بی‌شماری؛ ولو بعضی از آن آثار از دست رفته است.

شخصیت ممتاز بانوی بانوان جهان از موقع ازدواج آن حضرت به فرمان خداوند با امیرالمؤمنین علیه السلام، بیشتر آشکار شد، و خصال برجسته و صفات برانده‌اش زبانزد مرد و زن و خاص و عام بود، به طوری که همگان آن وجود مقدس را آئینه تمام‌نمای پدر بزرگوارش حضرت ختمی مرتبت صلی الله علیه و آله دانسته و از دور و نزدیک احترامش را بر خود واجب می‌شمردند.

شکوفایی آن مقام والای یادگار رسول خدا صلی الله علیه و آله بیشتر در ایام کوتاه پس از رحلت پدر بزرگوارش و مصائب و مظالمی که از جفاکاران امت نسبت به خود و همسر گرامیش امیرالمؤمنین علیه السلام دید، تجلی کرد.

اعتراض حضرت زهرا اطهر علیها السلام به واقعه غضب حق مسلم و الهی همسر عالی قدرش امیرالمؤمنین علیه السلام که برخلاف فرمان خدا و رسول، او را از وصایت و جانشینی بلافصل پیغمبر خاتم صلوات الله علیه محروم کردند، شاید مهم ترین فصل زندگی آن حضرت را تشکیل می دهد؛ چرا که غاصبان با به راه انداختن معرکه سقیفه بنی ساعده، کار را به آنجا رساندند که در خانه اش را آتش زدند، و خودش را مضروب ساختند و بر اثر آن بچه اش سقط شد و این واقعه نخستین ضربتی بود که به روح و جسم مطهر آن محبوبه خداوند وارد گردید.

متعاقب این، اعتراض آن حضرت به غضب فدک را می بینیم که پیغمبر صلوات الله علیه به فرمان خداوند پس از نزول آیه شریفه «و آت ذی القربی حقه» طی فرمانی آن را به او بخشید؛ ولی ابوبکر خلیفه برخاسته از سقیفه به استناد یک حدیث مجعول ساختگی فدک را تصاحب کرد، و با اینکه دختر پیغمبر بانوی بانوان بهشتی مدعی آن بود، شاهد خواستن از آن حضرت معنا نداشت، امیرالمؤمنین و امام حسن و امام حسین علیهم السلام بی زاری بهشتی، گواهی به صدق ادعای حضرت زهرا علیها السلام دادند؛ اما ابوبکر شهادت آن را نپذیرفت و عمر هم فرمان پیغمبر را از دست آن حضرت گرفت و پاره کرد!

آن وجود مقدس از راه حق ارث خود وارد شد که خداوند در قرآن می فرماید، سلیمان از داود و یحیی از زکریا، و اولاد یعقوب از پدران خود، و مسلمانان هم زن و مرد از پدران و مادرانشان ارث می برند؛ اما خلیفه با توطئه از پیش ساخته آن را هم نپذیرفت. در این ظلم بزرگ مردم مدینه از مهاجر و انصار مهر سکوت مرگبار بر دهان زدند و به یاری دختر پیغمبر برنخواستند، و زمینه را برای تعزیه گردان خلافت باز گذاشتند؛ و بدین گونه مسیر اسلام را که پیغمبر خاتم صلوات الله علیه آمده بود تا آن را جهانگیر کند، به انحراف کشاندند و اسلام و مسلمانان به این روز افتادند که در همه جامی بینیم.

اگر اصحاب پیامبر صلوات الله علیه روز بیست و هشتم ماه صفر سال یازدهم هجری که رسول خدا صلوات الله علیه چشم از جهان بست و به ملکوت اعلا پیوست، واقعه تاریخی غدیر خم را

که هفتاد روز پیش در آنجا با امیر مؤمنان علیه السلام بیعت کرده بودند، نادیده نمی‌گرفتند، و حاضران در سقیفه می‌گفتند: پیغمبر به امر خداوند در غدیر خم تکلیف ما را روشن کرد، دیگر این معرکه‌گیری چیست؟ و دسته جمعی در مقابل ادعای ابوبکر و عمر می‌ایستادند و فریاد به اعتراض برمی‌داشتند، کار به آنجانی رسید که بعدها خلافت اسلامی به دست طواغیت بنی امیه و بنی عباس بیفتد.

ما در این کتاب سعی داشته‌ایم آنچه را مورخان درباره حضرت زهرا علیها سلام نوشته‌اند و به دست ما رسیده است، بیشتر از کتب معتبر عامه (یعنی اهل تسنن) نقل کنیم تا پس از چهارده قرن، پیروان آنها ببینند و با وجدان خود قضاوت کنند. در عین حالی که می‌دانیم پیشینیان آنها همه چیز را از بیم نظام سلطه که خلفا و امرای خود بودند، نگفتند یا نمی‌توانستند بگویند و بنویسند؛ بلکه گاهی اشاره‌ای کرده و گذشته‌اند. در این کتاب سعی می‌کنیم که بسیاری از مطالب را از «بحار الأنوار» علامه مجلسی به نقل از کتب معتبره نقل کرده‌ایم.

ما قبلاً جلد (۱۳) بحار الأنوار علامه مجلسی را ترجمه کرده و به نام «مهدی موعود» با حجم ۱۲۹۲ صفحه، تاکنون سی بار چاپ و منتشر شده‌ایم؛ و چون به شرح حال حضرت صدیقۀ کبری پرداختیم، دیدیم علامه مجلسی در «بحار الأنوار» برای مراجعان زندگانی حضرت زهرا علیه السلام سنگ تمام گذاشته، و کار اهل تحقیق را چقدر آسان کرده است، به طوری که عمده مطالب مربوط به زندگانی آن حضرت را نقل کرده است.

ما گاهی با وجود نقل از «بحار الأنوار»، به مأخذ اصلی هم مراجعه کرده و جلد و صفحه و چاپ آن را مشخص نموده‌ایم، و گاهی هم فقط از همان «بحار» یا کتابی از مأخذ اصلی نام برده‌ایم، تا دیگران زحمت بکشند و به اصل مأخذ مراجعه کنند، و چنان‌که رسم بسیاری از قلم به‌دستان امروز است زحمات ما را در پاورقی‌های یک جا بر ندارند و به نام خود جا بزینند!

در نگارش چاپ دوم کتاب سعی داشتیم موضوعات را با کاوش و تحقیق بیشتر دنبال کنیم و چنانکه باید دربارهٔ بانوی بانوان جهان سخن بگوییم؛ اما شهدالله و کفی به شهید اگاهی چنان تأثر خاطر به من داد که پاره‌ای از همین مطالب را با غم و اندوه و ریختن اشک می‌نوشتیم.

آری، به همین اندازه اکتفا کردم و بقیهٔ کار را به دیگرانی که حوصله و طاقت بیشتر دارند، واگذار می‌کنم، هرچند شاید نویسندگان قبل از ما در کتاب‌های خود دربارهٔ شخصیت والای آن حضرت همه چیز را گفته و نوشته باشند.

خداوند این بضاعت مزجات را به کرمش از این بنده خاکسار خاندان نبوت بپذیرد، و ذخیره روزی کند که لا ینفع مال ولا بنون الا من اتى الله بقلب سلیم.

تهران * علی‌دوانی * ۱۲ بهمن ۱۳۸۴

www.ketab.ir

سال‌ها بود که قصد داشتم درباره شخصیت والای دختر پیغمبر خاتم صلوات الله علیه بانوی بانوان جهان، کتابی مشتمل بر اهم مطالب مربوط به زندگانی آن بانوی عالی قدر تألیف کنم. هرچند در طول این مدت می‌دیدم نویسندگان اندیشمند و دانشمند، کتاب‌های ارزشمندی را در این باب تألیف و تصنیف کرده‌اند؛ اما باز نظر من برای تألیف کتابی که در نظرداشتم با محتوایی که منظور بود، جای خود داشت. البته گرفتاری‌ها و اشتغال به کارهای دیگر من را از نیل به این هدف باز داشته بود.

به مناسبت تشکیل «کنگره بین‌المللی حضرت زهرا علیها السلام الگوی زنان» در آخرین فرصتی که تا زمان تشکیل کنگره داشتم، به فکر افتادم به مصداق «مَالَا يَذْرُكُ كُفُّهُ لَا يُتْرَكُ كُفُّهُ» مقاله‌ای تهیه و تدوین کنم و تقدیم کنگره نمایم. در این‌نمایی از آن مقصود باشد؛ و در این اندیشه بودم که این کتابچه پدید آمده است.

نام کتاب را بانوی بانوان جهان گذاشته‌ام؛ چون همین تعبیر در شناخت سرآمد زنان عالم کافی است و نیازی ندیدم که نام یا لقب مبارک آن حضرت، یعنی «فاطمه» یا «زهرا» هم در نام کتاب باشد؛ زیرا کیست که نداند «دختر پیغمبر» کیست، و چرا آن وجود مقدس «بانوی بانوان جهان» است؟! در این مختصر هم چهار موضوع را منظور داشته‌ام:

- اول: دورنمایی از شخصیت والای «دختر پیغمبر» که با همه اختصار مقال، بتواند آن گوهر یکدانه رسول خدا صلوات الله علیه را تا آنجا که اندیشه

این ناتوان در شناخت آن برگزیده خدا به آن می‌رسد، ترسیم کند؛ و خوانندگان تاحدی بتوانند نمایی از یادبود دختر پیغمبر ﷺ را ببینند؛ و چنان‌که باید پاس احترام آن بزرگوار را نگاه دارند.

- دوم: اینکه آن بانوی جوان که بنا بر مشهور میان ما شیعیان در ۱۸ سالگی چشم از جهان فرو بسته و به لقای حق پیوسته است، در محدوده سنین جوانی که داشته است، باید شناخته شود؛ و او را در آن سن و سال دید، و در دوران عمر کوتاهش نگریست. برای تأمین این منظور قسمتی از دورنمای روزگار جوانی او را که سال‌ها پیش در کتاب «سیمای جوانان در قرآن و تاریخ اسلام» نوشته بودم، با جزئی تغییر آوردم، تا هم نگارش ما را در ایام جوانی و شناسایی هرچه مختصر دختر جوان پیغمبر بنمایاند و هم عناوین آن مقال که بوی جوانی می‌دهد مدنظر باشد؛ چون دختر پیغمبر را اعلای یک دختر و زن جوان بوده است.

- سوم: اینکه در همان ایام جوانی (در ۱۹ سالگی) که پا به منبر گذاشتم و به افتخار سخن گفتن از ذمه مقدسه چهارده معصوم ﷺ نائل آمدم سعی داشتم همیشه نام بانوی بزرگوار را با احترامی که شایسته آن است، ببرم و از تعبیراتی که بعضی از اهل متبرکاهی به کار می‌برند، مانند «زهرای عزیز» یا «زهرای جان» یا «خانم زهرا» یا «خانم فاطمه» و به اختصار «فاطمه» و «زهرا» و خواندن اشعاری که تناسب با جایگاه والای آن برگزیده خدا ندارد، پرهیز کنم.

همیشه نام مقدس دختر پیغمبر ﷺ را با عنوان «حضرت زهرا» یا «بانوی بانوان جهان» یا «دختر پیغمبر» یا «صدیقۀ کبری» یا «حضرت فاطمه زهرا» و به دنبال آن «سلام الله علیها» می‌بردم و می‌برم و از استعمال کلماتی امثال «بی بی فاطمه» یا «خاتون دو سرا» یا «بی بی جان» و امثال اینها خودداری کرده و می‌کنم.

این سخن گهربار خود پیغمبر ﷺ است که بارها فرمود: «دخترم فاطمه بانوی بانوان جهان است»؛ یا «بانوی بانوان بهشتی است»، از اولین زن عالم گرفته تا آخرین آنها؛ یعنی حضرت فاطمه زهرا ﷺ دختر بزرگوار رسول خدا به گفته پدرش که خاتم انبیا و سرآمد برگزیدگان خداست، و آنچه می‌گوید گفته خداست، سرآمد زنان عالم از مادرش حضرت حوا اولین زن عالم گرفته تا آخرین زن با ایمان که به وجود می‌آید. خوب، چنین زنی را چگونه بستاییم، و از این راز بزرگ خلقت عالم چسان نام ببریم که زیننده جایگاه والای او باشد؟!

- چهارم: اینکه هرگاه از مداحی یا واعظی یا روضه خوانی می‌شنیدم که قصیده‌ای در مدح آن حضرت می‌خواند، و کلماتی یا جملاتی در مطلع یا متن یا مختم مفصیده بود که تناسبی با آن بانوی نمونه عالم و مظهر ستر و عفاف ملکوت داشت، از شدت ناراحتی بر خود می‌لرزیدم. اینان توجه ندارند که اگر هم در کتاب‌های این کلمات و جملات باشد در منبر و ملاعام که انبوه مرد و زن نشسته‌اند و گوش به گفتار آنان دارند، نباید آنها را بخوانند؛ به خصوص که با آهنگ خوشی هم بخوانند؛ اما بیاییم که در سرآغاز و مطلع بعضی از قصائد همین بزرگان که در پایان کتاب نام برده‌ام نیز هست، و می‌بینید، تا چه رسد به سایر شعرا که مانند اینان شناخت درستی از مقام والای دختر پیغمبر ﷺ ندارند.

از میان آن همه فقها و حکما و بزرگان علم و دین، قصائد و مراثی و سروده‌های ده تن را انتخاب کرده‌ایم، و بعضی از آنها را نیز از آن کلمات و تعبیرات که داشته‌اند پیراسته نموده‌ایم؛ و آنچه را می‌شود گفت و خواند آورده‌ایم؛ و این کاری است که بحمدالله توفیق آن را برای اولین بار یافته‌ایم. والله الحمد.

تهران * علی‌دوانی * ۱۴ مهر ۱۳۷۶